

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De seruo, qui pixide contra praeceptum domini sui aperta, gratiam eius
perdidit, cap. 75

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

plantatam haberet, & iã flores in poma profecissent, præcepit omni familia suã, sub interminatione gratiã suã, nec non & pœnã, ne aliquis aliquod ex eisdem pomis, quã pauca erant, ante maturitatem carperet, probare volens eius primitias. Cumque omnes præceptum illius custodirent, scholasticus quidam nomine Conradus, cognatus eius, & per ipsum in ecclesia sancti Andrea in canonicum promotus, poma eadem videns & desiderans, patris præceptum neglexit, vnum tantum, vt puto, de pomis tulit, & comedit. Quod cum Decanus intellexit, tanta ira & odio, exarsit in illum, vt dilectum eijceret, nec ab aliquo posset induci, vt culpam ei ignosceret, & quem multum cogitauerat diuersis stipendijs ditare, ab illo die, in quantum potuit, depressit. Ego eundem Conradum bene noui, & erat Cantor præfatæ ecclesiæ. Satis, vt vides, tentationis pueri huius pœna, concordat cum pœna Adam: ille propter pomum eiectus est de paradisi delicijs; iste de domo auunculi sui atque diuitijs. **APOLLONIVS:** Cum Adam in potestate haberet omnes fructus paradisi, mirum quod ab vna se arbore continere non potuit. **CÆSARIVS:** Multi temere Adam iudicant de inobediẽtia, pomi vilitatem attendentes, & vim tẽrationis non cõsiderantes, sicut subiecto probabitur exemplo.

CAPVT LXXV.

Quidam paterfamilias seruum habebat fidelem & vtilem, omnium rerum suarum dispensatorem: contigit vt die quadam sermo esset de inobediẽtia Adæ inter eos de esu pomi cõtra præceptum Domini; & seruus indignando illius incõstantiã diceret: Vt taceam de Deo, si mihi tam districtè aliquid à vobis præciperetur, nunquam transgressor efficerer. Tacuit tunc Dominus, & post dies aliquot, cum ille minus sibi caueret, nec sermonem cõtra Adam prolatum in memoria haberet, pixidem ei clausam, sed non firmatam porrexit, dicens: Pixidem istam custodiã tuã cõmendo, quod si aperueris illã, totius laboris mercede priuaberis, & gratia mea perpetuò carebis. Hoc cum crebrius ei inculcasset, & ille in conclauis

*Adamũ
ob trãf-
gressionẽ
temere
iudicã-
tes argu-
untur.*

suo se recepisset, statim diuersis cogitationibus crepit fluctuare, tentationibus æstuarè, quid esset in pixide scire desiderans: & sapius illam vertès, atque circumspiciès, ait intra se: Quid si aperuero illam? solus sum, nemo videt. Interrogatus, negabo: non est testis, qui me conuincere possit. Victus tandem tentatione, pixidem aperuit, & auicula, quæ intus erat clausa, euolauit. Tunc tristis effectus valde, mysterium intellexit, & ad domini pedes, pixidem requirentis, se prosternens, veniam postulauit, sed nõ inuenit. Ad quem dominus: Serue nequam & contumax, tu primum parentem nostrum de inobedientia iudicans, tuãque constantiam apud me commendans, te ipsum condemnasti; recede ergo à me, faciem meam de cætero non videas. Hæc mihi retulit canonicus quidam sancti Seuerini in Colonia, vir senex ætate, verax in verbis, & vita religiosus. Simile ex parte contigit in Saxonia.

CAPVT LXXVI.

HENRICUS de Wida miles fuit diues valde, potens & nominatus, ministerialis Henrici ducis Saxonum, adhuc plures viuunt, qui illum nouerunt, & rei, quam recitaturus sum, fortè recordantur. Habebat is vxorem nobilem ac dilectam. Die quadam, cum sermo inter eos haberetur de culpa Eua, cœpit illa, vt mos est mulieribus, eidem maledicere, & de inconstãtia iudicare animi, eò quòd pro modico pomo, gulæ suæ satisfaciens, tantis pœnis ac miserijs, omne genus humanum subdidisset. Cui maritus respondit: Noli illam iudicare, tu fortè in tali tentatione fecisses simile: ego volo tibi aliquid præcipere, quod minus est, & propter amorem meum minimè poteris custodire illud, respondete illa: Quod est mādātum? Subiunxit miles: Vt die illa qua balneata fueris, paludem curiæ nostræ nudis pedibus nõ ingrediaris; alijs diebus, si libet, intres. Erat enim aqua putens & fimosa, ex totius curiæ sordibus collecta. Illa subridente, & præcepti transgressionem abhorrescente, & subiunxit Henricus: Volo vt pœnam addamus; si tu fueris